

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ
ΚΥΠΡΟΥ (ΜΚΟ)

Κοινό Δελτίο Τύπου – Πέμπτη, 7 Ιουνίου 2018

Η Δοκιμαστική Διαδρομή του Ράλι Κύπρος 2018 διαπερνά τις Αλυκές Λάρνακας

**Άμεσος και σοβαρός κίνδυνος υποβάθμισης των οικοτόπων,
καταπάτησης της χλωρίδας και όχλησης της πτηνοπανίδας του υγροβιότοπου –
Καμία ενημέρωση, διαβούλευση και Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων στο Περιβάλλον**

Οι Περιβαλλοντικές Μη-Κυβερνητικές Οργανώσεις εκφράζουν δημόσια την έντονη διαφωνία τους με την παράτυπη χάραξη της δοκιμαστικής διαδρομής του Ράλι Κύπρος 2018, η οποία σχεδιάζεται να διεξαχθεί στις 12/6/2018, εντός της περιοχής Natura 2000 *Τόπος Κοινοτικής Σημασίας* (ΤΚΣ – *Site of Community Interest, SCI*) / *Ειδική Ζώνη Διατήρησης* (ΕΖΔ – *Special Area of Conservation, SAC*) [1] και *Ζώνη Ειδικής Προστασίας* (ΖΕΠ – *Special Protection Area, SPA*) [2] Αλυκές Λάρνακας (CY6000002) [3].

Οι Αλυκές Λάρνακας αποτελούν τον μεγαλύτερο και σημαντικότερο υγροβιότοπο της Κύπρου, μετά την Αλυκή Ακρωτηρίου στην Λεμεσό. Το σύμπλεγμα των Αλυκών Λάρνακας περιλαμβάνεται στον Κατάλογο *Ειδικά Προστατευόμενων Περιοχών* (*Specially Protected Areas*) της Μεσογείου στο πλαίσιο της Σύμβασης της Βαρκελώνης και ως *Υγρότοπος Διεθνούς Σημασίας* (*Wetland of International Importance*) στο πλαίσιο της Σύμβασης Ραμσάρ.

Στη βάση των πιο πάνω, η Κυπριακή Δημοκρατία φέρει σημαντικές διεθνείς υποχρεώσεις για τη διατήρηση και διαχείριση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς των Αλυκών Λάρνακας, οι οποίες απορρέουν από κοινοτικές οδηγίες που έχει ενσωματώσει στο εθνικό δίκαιο και διεθνείς συμβάσεις που έχει επικυρώσει με κυρωτικούς νόμους.

Επιπρόσθετα, το σύμπλεγμα των Αλυκών Λάρνακας αναγνωρίστηκε ως *Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά* (*Important Bird Area*) από το BirdLife International, ενώ περίπου 95% της περιοχής καθορίστηκε ως *Απαγορευμένη Περιοχή Κυνηγίου* (*Wildlife Conservation Area*) από την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σημειώνεται ότι περίπου 95% της δοκιμαστικής διαδρομής του Ράλι Κύπρος 2018 εμπίπτει εντός της καθορισμένης περιοχής προστασίας. Ωστόσο, δεν υποβλήθηκε σε Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων στους οικοτόπους, τη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής Natura 2000. Σύμφωνα μάλιστα με δημοσιεύματα [4], ο φορέας διοργάνωσης (Κυπριακός Σύνδεσμος Αυτοκινήτου) δεν προέβη στην επαρκή και έγκαιρη ενημέρωση των συναρμόδιων αρχών (Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας), όπως ζητήθηκε γραπτώς από το Τμήμα Δασών, με επιστολή ημερομηνίας 3/4/2018. Ως αποτέλεσμα, δεν προηγήθηκε κανένας προέλεγχος (screening) και καμία διαβούλευση μεταξύ των συναρμόδιων αρχών και των ενδιαφερόμενων μερών.

Δεδομένου ότι η δοκιμαστική διαδρομή του Ράλι Κύπρος 2018 σχεδιάζεται να διεξαχθεί σε μερικές μέρες, πλέον προκύπτει ο άμεσος και σοβαρός κίνδυνος υποβάθμισης των οικοτόπων, καταπάτησης της χλωρίδας και όχλησης της πτηνοπανίδας της περιοχής Natura 2000 ΤΚΣ/ΕΖΔ και ΖΕΠ Αλυκές Λάρνακας. Τονίζεται ότι η δοκιμαστική διαδρομή διαπερνά δύο φυσικούς οικοτόπους προτεραιότητας (1150* *Παράκτιες λιμνοθάλασσες* και 6220* *Ξηροφυτικοί λειμώνες της Μεσογείου με αγρωστώδη και μονοετή φυτά*) και δύο ακόμη φυσικούς οικοτόπους καθορισμού της περιοχής ΤΚΣ/ΕΖΔ (1410 *Μεσογειακοί*

αλοφυτικοί θαμνώνες και 5420 Φρύγανα με μαζί). Η δοκιμαστική διαδρομή διαπερνά επίσης τα ενδιαιτήματα δύο σπάνιων και απειλούμενων ειδών φυτών, τα οποία συγκαταλέγονται στο «Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου» (“Red Data Book of the Flora of Cyprus”), το κινδυνεύον (endangered) *Suaeda aegyptiaca* και το εύρωτο (vulnerable) *Filago mareotica* [5].

Η διεξαγωγή της δοκιμαστικής διαδρομής στα μέσα Ιουνίου συμπίπτει με την περίοδο αναπαραγωγής τεσσάρων ειδών αγρίων πτηνών προτεραιότητας και καθορισμού που φωλιάζουν στην περιοχή ΖΕΠ, το Νανοπλουμίδι (*Charadrius alexandrinus*), τον Καλαμοκαννά (*Himantopus himantopus*), την Πελλοκατερίνα (*Vanellus spinosus*) και τον Μαυροτράσιηλο (*Melanocorypha calandra*) [6].

Παράλληλα, επισημαίνεται ότι η δοκιμαστική διαδρομή του Ράλι Κύπρος 2018 περνά διαμέσου δύο *Κηρυγμένων Αρχαίων Μνημείων Πίνακα Β΄*, στα οποία διεξάγονται συστηματικές αρχαιολογικές ανασκαφές από διεθνείς αποστολές, υπό τον συντονισμό και την επίβλεψη του Τμήματος Αρχαιοτήτων, καθώς και ενός προτεινόμενου Μνημείου Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς της UNESCO. Ειδικότερα, στην περιοχή χωροθετούνται αφενός, ο Χώρος και τα Κατάλοιπα της Αρχαίας Πόλεως της Ύστερης Εποχής του Χαλκού στην τοποθεσία Βυζακιά (ανασκαφή διεθνούς αρχαιολογικής αποστολής Πανεπιστημίου Vrije) [7] και αφετέρου, το μουσουλμανικό τέμενος της Χαλά Σουλτάν (ανασκαφή διεθνούς αρχαιολογικής αποστολής Πανεπιστημίου Gothenburg) [8]. Επιπλέον, υπογραμμίζεται ότι το Χαλά Σουλτάν Τεκκέ και το σύμπλεγμα των Αλυκών Λάρνακας εντάχθηκε τον Φεβρουάριο 2016 στον *Προκαταρκτικό Κατάλογο (Tentative List) των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς (World Heritage Monuments)* της UNESCO, στη μικτή κατηγορία *Φυσικού και Πολιτιστικού Τοπίου (Natural and Cultural Landscape)*, από το Τμήμα Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων [9].

Σημειώνεται επίσης ότι, σύμφωνα με το *Διάταγμα Διαχείρισης και Προστασίας της Φύσης και της Άγριας Ζωής* που εκδόθηκε τον Σεπτέμβριο 2015 (Κ.Δ.Π.292/2015), δυνάμει του άρθρου 13(2) του *περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου του 2003 έως 2015* [10], τα διαχειριστικά μέτρα για την περιοχή Natura 2000 περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Διατήρηση των ενδιαιτημάτων των ειδών πτηνοπανίδας που παρατηρούνται στην περιοχή Natura 2000 σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, ώστε να διασφαλίζεται η παρουσία και η διαβίωση τους.
- Περιορισμό ή/και απαγόρευση ενεργειών ή/και οχλήσεων ή/και δραστηριοτήτων εντός της περιοχής Natura 2000 που δυνατόν να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις σ’ αυτήν, για την αποφυγή της υποβάθμισης των φυσικών οικοτόπων και ενδιαιτημάτων των ειδών άγριας χλωρίδας και πανίδας.

Η παράτυπη χάραξη της δοκιμαστικής διαδρομής του Ράλι Κύπρος 2018 εντός της περιοχής Natura 2000 ΤΚΣ/ΕΖΔ και ΖΕΠ Αλυκές Λάρνακας (CY6000002) συγκρούεται με τα πιο πάνω μέτρα για την διατήρηση και διαχείριση της φύσης και της άγριας ζωής στις Αλυκές Λάρνακας. Οι αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας πρέπει να παρέμβουν άμεσα και να προβούν στις νενομισμένες ενέργειες για αποτροπή των άμεσων, σοβαρών και αρνητικών επιπτώσεων, που πρόκειται να επιφέρει η διοργάνωση ενός διεθνούς αγώνα αυτοκινήτου εντός του υδροβιότοπου. Οι αρμόδιες αρχές οφείλουν επίσης να διασφαλίσουν την επαναχάραξη της δοκιμαστικής διαδρομής του Ράλι Κύπρος 2018, εκτός των περιβαλλοντικά και πολιτιστικά ευαίσθητων περιοχών που έχουν ιδιαίτερη οικολογική και αρχαιολογική αξία.

Πέρα από τη δοκιμαστική διαδρομή, επισημαίνεται ότι οι αγωνιστικές διαδρομές του Ράλι Κύπρος 2018, που πρόκειται να διεξαχθούν μεταξύ 15-17/6/2018, διαπερνούν δύο ακόμη περιοχές Natura 2000, συγκεκριμένα την ΖΕΠ Ποταμός Πεντάσχοινος (CY6000008) [11] και την ΖΕΠ Κόσιη – Παλλουρόκαμπος (CY6000009) [12]. Επιπλέον, οι αγωνιστικές διαδρομές περνούν διαμέσου των Κοντινών Ζωνών Προστασίας δύο ταμιευτήρων ύδρευσης [13] και συγκεκριμένα των φραγμάτων πόσιμου νερού της Καλαβασού [14] και του Διπόταμου [15].

Γενικότερα, οι Περιβαλλοντικές Μη-Κυβερνητικές Οργανώσεις απαιτούν την άμεση θέσπιση ενός ολοκληρωμένου και αποτελεσματικού καθεστώτος διαφύλαξης, διατήρησης και διαχείρισης των περιοχών

του Δικτύου Natura 2000. Τέλος, απαιτούν την υιοθέτηση και εφαρμογή μίας διαφανούς και συμμετοχικής διαδικασίας προέλεγχου, καθώς και τη διασφάλιση μίας ορθής, έγκαιρης και επαρκούς διαδικασίας Δέουσας Εκτίμησης Επιπτώσεων στο περιβάλλον από ορισμένες δραστηριότητες, έργα και σχέδια, που χωροθετούνται εντός ή/και πλησίον των περιοχών του Δικτύου Natura 2000 και πιθανόν να προκαλούν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις.

Το κοινό δελτίο τύπου υπογράφεται από τις ακόλουθες τέσσερις Περιβαλλοντικές Μη-Κυβερνητικές Οργανώσεις:

Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου
Κυπριακό Ίδρυμα Προστασίας Περιβάλλοντος Terra Cypria
Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου (BirdLife Cyprus)
Πρωτοβουλία για την Διάσωση των Φυσικών Ακτών

Για περισσότερες πληροφορίες:

Τάσος Σιαλής, Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου, Τηλέφωνο 22455072, Email tassos.shialis@birdlifecyprus.org.cy
Κλείτος Παπασυλιανού, Πρωτοβουλία για την Διάσωση των Φυσικών Ακτών, Κινητό 99520444, Email reclaimthesea@gmail.com

Σημειώσεις προς συντάκτες/ριες:

- [1] [Τμήμα Περιβάλλοντος – Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος – Κυπριακή Δημοκρατία. Χάρτης Περιοχής Δικτύου Natura 2000 Τόπος Κοινοτικής Σημασίας \(TKΣ\) / Ειδική Ζώνη Διατήρησης \(ΕΖΔ\) και Ζώνη Ειδικής Προστασίας \(ΖΕΠ\) Αλυκές Λάρνακας \(CY6000002\)](#)
- [2] [Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας – Υπουργείο Εσωτερικών – Κυπριακή Δημοκρατία. Χάρτης Περιοχής Δικτύου Natura 2000 Τόπος Κοινοτικής Σημασίας \(TKΣ\) / Ειδική Ζώνη Διατήρησης \(ΕΖΔ\) και Ζώνη Ειδικής Προστασίας \(ΖΕΠ\) Αλυκές Λάρνακας \(CY6000002\)](#)
- [3] [European Environment Agency – Directorate General for Environment – European Commission. Standard Data Form \(SDF\) for Special Protection Areas \(SPA\), Proposed Sites for Community Importance \(pSCI\), Sites of Community Importance \(SCI\) and for Special Areas of Conservation \(SAC\). Site Code: CY6000002, Site Name: Alykes Larnakas](#)
- [4] [Ο Φιλελεύθερος, 2/4/2018. Άγγελος Νικολάου, «Ολόχρονα ράλι μέσα σε δάση \(εικόνες\)»](#)
[Ο Φιλελεύθερος, 4/6/2018. Άγγελος Νικολάου, «Πρώτα οι διαδρομές, μετά η έγκριση»](#)
[Ο Φιλελεύθερος, 4/6/2018. «Διευκρινήσεις Κυπριακού Συνδέσμου Αυτοκινήτου για τις διαδρομές Ράλι»](#)
[Ο Φιλελεύθερος, 6/6/2018. Άγγελος Νικολάου, «Αλλάζει διαδρομές το Ράλι Κύπρος»](#)
[Ο Φιλελεύθερος, 7/6/2018. Άγγελος Νικολάου, «Χωρίς άδεια το Ράλι σε Natura 2000»](#)
- [5] [Τμήμα Περιβάλλοντος – Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος – Κυπριακή Δημοκρατία. Ιούνιος 2016. Αναθεώρηση Διαχειριστικού Σχεδίου Περιοχής Δικτύου Natura 2000 Αλυκές Λάρνακας. Ετοιμάστηκε από: Τμήμα Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Πατρών. Αριθμός Σύμβασης: 6/2015. Πάτρα, 2016, 208 σελ.](#)
- [6] [Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας – Υπουργείο Εσωτερικών – Κυπριακή Δημοκρατία. Σεπτέμβριος 2016. Διαχειριστικό Σχέδιο Ζώνης Ειδικής Προστασίας Αλυκές Λάρνακας. Ετοιμάστηκε από: I.A.CO Environmental and Water Consultants Ltd & Πτηνολογικό Σύνδεσμο Κύπρου / BirdLife Cyprus. Αρ. Σύμβασης: 13.25.006.02.02, Λευκωσία, 2016, 86 σελ.](#)
- [7] [Τμήμα Αρχαιοτήτων – Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων – Κυπριακή Δημοκρατία. Επίσημη Ιστοσελίδα > Ανασκαφές > Δρομολαξιά – Βυζακιά \(Χαλά Σουλτάν Τεκκέ\) – Vrije Universiteit](#)
- [8] [Τμήμα Αρχαιοτήτων – Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων – Κυπριακή Δημοκρατία. Επίσημη Ιστοσελίδα > Ανασκαφές > Δρομολαξιά – Βυζακιά \(Χαλά Σουλτάν Τεκκέ\) – Πανεπιστήμιο Gothenburg](#)
- [9] [United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation \(UNESCO\). Official Website > Culture > World Heritage Centre > The List > Global Strategy > Tentative Lists > Hala Sultan Tekke and the Larnaka Salt Lake Complex](#)
- [10] [Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Παράρτημα III, Μέρος I, Αριθμός 4890, Ημερομηνία 4/9/2015, Γνωστοποίηση 292. Κανονιστική Διοικητική Πράξη \(Κ.Δ.Π. 292/2015\). Διάταγμα δυνάμει του άρθρου 13\(2\) του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου του 2003 έως 2015, σελ. 1776-1791](#)
[Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Παράρτημα III, Μέρος I, Αριθμός 4890, Ημερομηνία 4/9/2015, Γνωστοποίηση 294. Κανονιστική Διοικητική Πράξη \(Κ.Δ.Π. 294/2015\). Γνωστοποίηση βάση του άρθρου 13 του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου του 2003 έως 2015, σελ. 1776-1795](#)

[11] [Τμήμα Περιβάλλοντος – Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος – Κυπριακή Δημοκρατία. Χάρτης Περιοχής Δικτύου Natura 2000 Ζώνη Ειδικής Προστασίας \(ΖΕΠ\) Ποταμός Πεντάσχοινος \(CY6000008\)](#)

[Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας – Υπουργείο Εσωτερικών – Κυπριακή Δημοκρατία. Χάρτης Περιοχής Δικτύου Natura 2000 Ζώνη Ειδικής Προστασίας \(ΖΕΠ\) Ποταμός Πεντάσχοινος \(CY6000008\)](#)

[12] [Τμήμα Περιβάλλοντος – Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος – Κυπριακή Δημοκρατία. Χάρτης Περιοχής Δικτύου Natura 2000 Ζώνη Ειδικής Προστασίας \(ΖΕΠ\) Κόσιη – Παλλουρόκαμπος \(CY6000009\)](#)

[Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας – Υπουργείο Εσωτερικών – Κυπριακή Δημοκρατία. Χάρτης Περιοχής Δικτύου Natura 2000 Ζώνη Ειδικής Προστασίας \(ΖΕΠ\) Κόσιη – Παλλουρόκαμπος \(CY6000009\)](#)

[13] [Υπηρεσία Υδρολογίας και Υδρογεωλογίας – Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων – Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος – Κυπριακή Δημοκρατία. 2013. Ζώνες Προστασίας Ταμιευτήρων \(Φραγμάτων\) Υδρευσης – Οι Περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμοι του 2004 μέχρι 2012 και Ευρωπαϊκή Οδηγία Πλαίσιο για τα Υδατα, 2000/60/ΕΚ](#)

[14] [Υπηρεσία Υδρολογίας και Υδρογεωλογίας – Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων – Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος – Κυπριακή Δημοκρατία. 13/3/2014. Ζώνες Προστασίας Φράγματος Καλαβασού](#)

[15] [Υπηρεσία Υδρολογίας και Υδρογεωλογίας – Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων – Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος – Κυπριακή Δημοκρατία. 13/3/2014. Ζώνες Προστασίας Φράγματος Διπόταμου](#)